

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica in petito; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vestic.

Poslana, javne zahvale, smrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročilnice, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinost je ...“

Nikar obupavati!

Uže večkrat smo povdarjali na tem mestu, da smo mi Slovenci preskromni v vsakem obziru, da sami sebe ne poznamo in da zato nemamo pravega zaupanja v svojo moč in tudi ne one trdne vere v boljše bodočnost, ki bi nam bila potrebna, da si to priborimo. Vse to so grde pomankljivosti v našem narodnem značaju, katerih se moramo čim prej znebiti.

Slovenski narod je res da dolgo, dolgo hlapčeval tujcem in deloma jim služi še dandenes. To je slabo uplivalo na naš značaj, vzelo nam je samostalnost v mislih in dejanjih in nas navdalo z ono omahljivostjo in bojznijo, ki nas še dandenes pači. Od nekdanj navajeni od tujcev dobivati povelja, nauke in svarila, povprašujemo se kaj radi še dandenes, predne se lotimo kakega narodnega dela: kaj poreko k temu naši nasprotniki! Kakor bi mi ne smeli po svoje misliti in po svoje delati in gledati pred vsem na svojo korist, brez ozira, ali je to tujcu prav ali ne. Marsikomu se bode zdelo to pretirano, a vender je tako. Le pogledimo se malo od bližje.

Kadar je v naši družbi kak tujec, mi smo vedno tako „uljudni“, da govorimo vsi zaradi enega njegov jezik, dočim se nam mej tujci še nikdar ni kaj tacega pripetilo. A ne samo to, da govorimo s tujcem v njegovem jeziku, naša nespametna uljudnost sega tudi tako daleč, da si prav ne upamo mu naravnost v obraz povedati svoje menenje, ter ga zavriniti dostojno a odločno ako se loti kritikovati naše stauje, smešiti naša podjetja obsojati naše težnje ter govoriti o stvarih, o katerih ne ve prav nič, ter je zajel vso svojo modrost iz kakega laškega ali nemškega lista. Kolikokrat se pripeti, da nam taki arogantni ljudje, katere smo prav gostoljubno sprejeli v svojo sredo, začnejo očitati vsemogoče grehe ter nas poučevati o našem ubožstvu in neznatnosti,

ne da bi si kedo upal posvetiti jim kakor zaslužijo. Koliko je ljudi, ki se prištejajo slovenskemu razumnistvu ter menijo, da so uže nekaj skusili na svetu ki so pa vender tako babji, da jih je sram pred tujci govoriti svoj jezik ter se rajše davijo z nemščino ali laščino, samo da bledolična gospodična, ki gre za njimi, ali gospodič, ki sedi pred njimi ne izve, da so Slovenci. Koliko je takih ljudi mej našo inteligenco, ki bi lahko opravljala to ali ono narodno delo, ki se pa vsemu odteguje s praznim izgovorom, da je v službi pri tem ali pri onem, ki je naš nasprotnik, da zahaja v družbo teh in onih, od katerih bi lahko slišal neljube opazke, ako izvedo, da je prevzel tak poseel. Kako babji, kako smešni so taki izgovori! In vender, koliko ljudi se prav pod temi nedostojnimi pretvezami odteguje narodnemu delu.

Mnogo je pa tudi takih mlačnežev, ki svojo lenobo izgovarjajo s tem, da ni treba, da bi bili tudi oni povsod zraven, da neso sposobni za to in za ono in da bodo mesto njih drugi delali in Bog ve kaj vse. Vsi taki ljudje se mi zde prav tako modri, kakor nek premožni gospod, ki mi je nekdanj, dobivši eno številko nekkega slovenskega lista na ogled, tožil, da imamo Slovenci preveč novin, zato je poslal tudi dotično številko nazaj in se ni naročil sploh na noben slovenski list, ampak na nemške in laške. Taka mlačnost je neizmerno škodljiva in vsak zaveden Slovenec jo mora pobijati in preganjati, kjer jo dobi. Koliko je takih ljudi, ki po cele popoldneve presedajo po kavarnah ter se vlačijo kakor megle brez vetra iz ene ulice v drugo in ne vedo kaj početi od samega dolzega časa, mesto da bi se malo pomudili doma v družini ter se potrudili nekoliko, da svojo laško ali nemško ženo nauče malo slovenski in da tudi na otroke toliko uplivajo, da bodo vedeli in čutili, da so slovenskega očeta otroci. Taki gospodje se hudujejo morda, ako

jim očitaš to zanikernost: kaj, ves dan naj delam, potem pa naj grem še otroke in ženo ubit, kedo more kaj tacega zahtevati od mene?

Mi bi pa dotične gospode vprašali, zakaj so se prav za prav oženili, ako se v družini dolgočasijo in ako se jim zdi odgoja otrok „babje“ delo?! — Koliko je tudi takih ljudi, ki kritikujejo vsa narodna podjetja, vsa društva, vse novine, vse politične boje, ki pretresajo osebne razmere vseh za to ali ono narodno stvar zaslužnih mož, ki pa sami ne ganejo ni z mezincom, ki ne žrtvujejo za narod ni novičiča, ki neso člani nobenega narodnega društva, naročniki nobenega slovenskega lista. In naj ti tak gospod pride h kaki veselici, (kolika čast za dotični odbor, da se je tak gospod toliko ponižal) poslušaj ga, kako kritikuje točko za točko. Zdi se, da bi bil moral biti sestavljen program, kakor se njemu vidi, njemu in samo njemu v zabavo, ki pride vsake svete čase enkrat k slovenske veselici. In tak gospod navadno glasno zabavlja, da ga čujejo daleč okrog. Pri tem pa misli, da je duhovit in naroden in da je za narod Bog ve koliko žrtvoval. Ne pomisli pa, da je z glasnim zabavljanjem mnogo drugih omahljivcev pohujšal in spravil na slabo pot in tako narodni stvari mnogo več škodil nego je plačal vstopnine. Takih in podobnih mlačnežev je mej našo inteligenco mnogo in premnogo. Ti ljudje so videli nekdanj nekaj tujega, čitali so tuje novine, poslušali tuje ali potujčene tepce govoriti o naših razmerah in to jim je zmedelo pamet, da ne morejo več trezno soditi o slovenskih razmerah ter mislijo, da nosi vse, kar je slovensko uže samo zaradi tega znak slabosti na sebi in da je uže zato treba obsojati in smešiti. Govori mu o tem ali onem narodnem podjetju, vprašal te bode najprej: „kedo se je lotil tega?“ In komaj si mu povedal ime, ko se ti zaničljivo posmeje ter ti začne naštevati te in te slabosti dotičnika, ne da bi ni z be-

sedico omenil stvari same. Ta prokleti greh je mej nami jako razširjen in ukoreninjen. Pri nas je vsakdo vajen vprašati: Kedo je rekel in ne kaj je rekel.

Vse te slabosti treba iztrebiti iz našega značaja. Čas je, da se iskreno oklenemo svojega naroda ter delamo zanj z vsemi svojimi silami. Vrzimo raz sebo obupnost, otrešimo se pesimizma in bojznosti ter glejmo zaupno v bodočnost. Narod, ki se je toliko stoletij branil tujstvu, narod iz katerega se je porodilo uže toliko slavni mož in duševnih velikanov, katerih imena se blišče mej prvimi evropskimi učenjaki, ta narod ima dovolj životne sile v sebi in se ne sme bati propasti. Še živimo in hočemo živeti. Naši očetje zidali so ona mesta, v katerih se sedaj šopirijo nemški in laški gospodje; mi potomci slavni očetov hočemo zopet zlomiti to tujo moč ter zavriniti tujca v njegove naravne meje.

Da pa to dosežemo, treba da se poprimejo dela vsi; kdor uže drugega ne more, otrese naj se vsaj nepotrebne črnogledosti ter naj zaupa v bodočnost. Brez zaupanja v samega sebe ni navdušenja ni odločnosti in dokler tega ni, ne more biti pravega uspeha. To nam uči zgodovina. Glejmo uprav naše nasprotike Italijane. Na čem sloni zjedinjena Italija? Na slavni bitkah? na zmagah? Nikakor ne, na samih porazih! Lahki so bili povsod tepeni in vender so se zjedinili. Kedo jim je pomogel? Ideja; vsi so bili prepričani o svojej dobri stvari in ideja ki je mogočnejša nego topovi in bajoneti, zmagala je. Ideja je dozorela, in vse naše vojake neso mogle zaprečiti njih zjedinjenja! Se ve da, ako bi bili Lahki ponižni in pohlevni, ako bi si ne upali imeti o sebi in svojej moči malo boljšega menenja, nego je bilo drugim ljubo, potem bi se ve da, še dan danes ne bili edini. Zato se moramo tudi mi otrešiti tega pesimizma; mi ne rujemo proti državi, mi se ne puntamo, hočemo se pa otrešiti tujega upliva ter hočemo

PODLISTEK.

Žrtva ljubezni.

Spisal Dušan.

Cerkvena ura odbila je polnoč. Nad vasjo kraljuje vesoljni mir. Vse tiho, vse spava, nikjer ni slišati najmanjšega človeškega glasu. Le sem ter tja se začuje kacega „kosmatina“, ki predramši se iz svojih bogsigavedi kakšnih sanj, zalaja glasno, češ: le dotaknite se moje in gospodarjeve lasti pa pokusili bodete ostrino mojih zob. Izza nebnihi višin gleda blede nočna potnica ter razliva svojo čarobno svetlobo nad mirno v globoko spanje vtopljeno Belovaško vasico. Ali čuj! Kaj pomeni ta ropot? Kaj to škripanje vrat? Vrši se morda i v tem mirnem kraju kako temno delo, ali celo morda kak zločin? O ti nemirna domišljija, česa si ne predstavljaš v svojej razburjenosti, česa ne misliš, česa ne slišiš! Povsod vlada nočna tišina in vender tu, iz tega prijaznega bivališča je prišel oni ropot. Leži morda kdo bolan in drugi ga skrbno čuvajo? Ne, ker je povsod vse temno. Ali morda je veter zapihal

skozi prozore in prevrgel kako reč? Tudi krivo, ker le mala sapica veje in nemo-goče jej je izvršiti takih hudomušnosti. — Rešena je uganjka. Vrata zalega vrtiča se odpro in na pragu se pokaže — vitka ženska podoba.

Boječje je obrnila pogled na okrog in urno krenila proti bližnjemu gozdiču. Dospela je na tratico pred gozdom. Bleda luna razliva vso svojo svetlobo na mlado devo ter pušča prost pogled v njeno krasno obličje. Ni bilo še toli miline združene s toliko krasoto in divnostjo. Zlatorumeni lasci jej kljubovalno sezajo na visoko čelo, oko liki modra spominčica se žari kot bi plamen v njem gorel, rudeče ustnice so krčevito stisnjene in krasno obličje krije smrtne bledost. V rokah ima zavojček, katerega stiska k srcu. Kam greš samotna potnica v tako poznej uri? Kam te pelje nežna, hitra nožica? O ni prijetna tvoja pot, ker divja žalost pretresa mlado tvoje srce, kruta bol se zrcali na tvojem obličju. Zakaj nisi ostala pod svojem mirnem, prijaznem krovom? Zakaj si zapustila dom ter se napotila sama, samecata v samotni, tihi gozd? Bleda podoba odgovora ne da! Naglo stopi v gozd ter hitro

zavije na stransko stezo. Vidi se, da je blede deva vajena te poti, ker krepko stopa njena nožica dalje in dalje. Prišla je do samotnega, neprijaznega kraja. Visoka skala dviguje se v nebo. Gosto grmovje in ostro trnje jo obdajajo krog in krog. Je-li tu cilj tvojega nočnega potovanja? — — —

Deklica malo postoji, a krenivši v grmovje, koraka naprej. Noga uže utrujena zadene zdaj ob kamen, zdaj ob grm; plapoléca obleka se prijema ostrega trnja, a deklica ne čuti in ne vidi ničesar, kot edino le zavoj, kojega strastno objema. Pot je čedalje slabši. Drevesa in grmovje so vedno gostejša in pričajo, da tu ne kraljuje marljiva roka, ker zapuščena rasto in stegujejo svoje veje v divjem neredu. O vrni se domov, deva mlada! Uže dolgo uro stopaš tako samotna in še nisi prišla h cilju. Ne vidiš-li one sive skale, kako se ti grozi, kakor bi se hotela zgruditi uprav na te? Vrni se, vrni, dekletce mlado, doma te pričakuje skrbna mati. Morda je uže opazila tvoj beg in morda je uže v skrbeh radi tebe! Tako samotna, pust, odljuden je ta kraj! Vstrašil bi se ga v tej uri celo pogumen mož — kaj pa mlada

deva! A vse zaman. Le naprej in naprej drvi jo neka silna moč. —

Steza postaje zmeraj ožja in deklica še komaj gre skozi goste zaraščene grmovje. Dospela je h koncu — izvestno je tam globok prepad. O deva, postoj in vrni se! A glej, čudo. Ne varajo li oči? Ne, ni prepad, kar se razprostira tu spodaj. Diven, idilično divji kraj je to. Mala dolinica z gostim drevjem obraščena se širi v znožju prostega kraja. Hladen virček veselo žubori brez miru in počitka. Gosta travica in zelen mah pokrivajo tla.

Deklica je obstala. Težak vzdih izšel jej je iz tesnih prs. Presenečeno zre okrog sebe in nekaj premišlja. Konečno obrne pogled na zavoj in tesneje stisnivši ga k sebi, spusti se tekoč v dolinico.

Tam v onem skrivnem koticu, poleg žuborečega potočka stoji majhen z mahom obraščen klop. Vpehana prisopiha deklica do njega in spustivši zavoj na klopico, vsede se poleg njega. Nema, ne občutna tu sedi, kakor bi ničesar ne videla, ničesar ne čutila. Vzdrami se. Trudno oko zre radovedno in s čudnim pogledom okrog — slednjic spozna ta kraj, uvidi ta prostor.

biti naposled vendar gospodarji na svoje zemlji. To idejo moramo širiti mej narodom, unemati ljudstvo za njo, dokler jo naposled izvedemo v dejanje!

Tržaška okolica v letih 1840 do 1889.

V.

Nedavno se je zbrala v sv. Križu družba prijateljev. Bilo je tudi nekoliko gospodov iz mesta ter proseški in nekaj barkovljanskih pevcev. Najprej je zavzela ta domača družba prostore v nekej krēmi; ker je bilo v notranjih prostorih krēme jako tesno, šli so dotični gostje pred krēmo, ter tam poseli krog nastavljenih miz. Pričujoči peveci jeli so peti naše narodne zборе, in kmalu je prišlo v imenovano krēmo lepo število domačincev Križanov, kateri so pevce burno ploskali in se pokazali sploh poštene okoličane. Nekateri navzoči gospodje, videč to bratsko vzajemnost mej temi okoličanskimi in mestnimi gosti, spregovorili so nekoliko o naših okoličanskih razmerah ter priporočali okoličanom kako se imajo vesti pri volitvah. Omenil se je tudi novopečen italijanski razred, rekoč, da je pač boljše, da Križani svoje otroke pošiljajo v slovenske razrede čemur so navzoči pritrjevali. Enako se je že mnogokrat govorilo v raznih krēmah, in govorilo se bode še. Povdarjala se je tudi zvestoba Slovencev do presvitile cesarske hiše, spominjali se blagi čini presvitlega našega cesarja ter se sploh izrekalo starodavno naše geslo: „Vse za vero, dom in cesarja!“ Slednjič pri odhodu iz imenovane krēme pridružilo se je prisotnim še lepo število družih Križanov, in vsi so zapeli vkupce razoglavi in stoječ cesarsko himno. Vladala je tu iskrena navdušenost za Avstrijo. — A vsega tega bitu ne omenjali, da se ni potem dotičnim govornikom poročalo, da so toženi pri c. kr. deželnej sodnji radi prestopka Bog si ga vedi katerega §. kaznenega zakonika. Pričakuje se sedaj izid te tožbe in, kakor slišimo, bodejo protestovali govorniki proti tej neutemeljeni tožbi, in zahtevali zadoščenja. Omenili smo ta dogodek radi tega, ker je popolnoma v soglasju s sedanjimi tržaškimi razmerami, koje so sad politike v „dobi zadnjega polustoletja!“ Ista naporna politika je edini uzrok žalostnim našim sedanjim razmeram. — V raznih selih okolice italijanski živelj veselo prodira. Omenil bodem sedaj še ona sela, katera stoje na trdnješi narodni pod-

Da, tu je bilo, uprav danes leto. Brezskrbno dekletce je nabiralo cvetice, da si ozaljša širokokrili klobuk. Prepevala je pesnice ter lehno skakala sem ter tja, poslušaje žvrgolenje drobnih tičic. Tam uprav v onem grmičku prepeval jej je na vejici milodoneče pesnice divni slavček. Ni se zbal dekletca, saj bil ga je vajen in vedel je, da mu ne stori žalega. Nagajivo ga je takrat deklica posnemala ter se vrtela in sukala liki majhna tica. In kako bi ne bila vesela! Bilo jej je še-le 16 let. Imela je skrbno mamico, ki jo je ljubila bolj kot bunčico svojega očesa.

Oče jej je rano umrl, v četrtem letu njene dobe. Spominjala se ga ni nič. Nobena žalost, noben nemir ni prišel kalit zorne njene mladosti. Njena hišica, njen vrtič, njena mamica in stara Jasika so bila za njo ves svet.

Vaščani so jo vsi visoko čislali in radi imeli. Saj je bila njena mamica, udova pokojnega stotnika Obradoviča, dobra prijateljica vsem in kdor je trkal na njih duri, dobil je izvestno pomoči. Mala Zvezdana bila je pa poseben ljubček vseh. Vse jo je hotelo blizu, vsi so jo božkali in poljubljali na roznata usteca. In ona je bila vsakemu prijazna in dobra, bogatinu, kakor revežu.

(Dalje prih.)

lagi, kjer se še ni ukoreninil tuji, nam nasprotni živelj. — Vzglede drugim selom okolice je menda le Prosek, oziroma Kontovelj. Tu najdeš po krēmah, prodajalnicah i drugod slovenske, in slovensko-italijanske napise, česar drugod ne nahajaš. „Stari okoličanski duh se je še dobro ohranil na Opčinah, v Bazovici, Ketnari in v Trebčah; to pa menda zato ker so one vasi nekoliko bolj od Trsta oddaljene. Sv. Ivana nisem dosedaj imenoval. Čeprav pa nemajo še Svetoivanci na svojej šoli italijanskega razreda, vendar se mora reči, da se je tuji živelj tam jako ukoreninil!

Razvidno je pač v vsakem obziru, da propada povsod po okolici vseobče starodavni tukajšnji živelj, in po njej se širi italijanizem in izdajstvo. Iz navedenega lahko vsakdo razvidi koliko se je spreminila okolica v dobi od leta 1840 do 1889. Ako bodemo še dalje tako napredovali, ter opuščali kar je nam lastnega, — koncem drugega polustoletja se bode kazala možka narodna obleka v kakem tržaškem muzeju! — Mesto možke ostane pa prekrasna, ženska okoličanska narodna noša, ki bode pričala o nekdanjeh zavednosti okoličanov. Po petdesetih letih ne bode menda v predmestjih več nobenega posestva v lasti okoličanov, kajti mestni Lahi širijo se zmirom v predmestja, kjer so že pokupili mnogo „mandrij“ spremenišči jih v letovišča ali „ville“.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Presvitli cesar se nahaja sedaj pri vojaških vajah na Gališkem in Češkem. Ljudstvo ga povsod sprejema s presrečno navdušenostjo. Časopisi izjavljajo ljubljenu vladarju čutila udanosti in zvestobe.

Deželni glavvarjem na Kranjskem je imenovan dež. in drž. poslanec dr. Poklukar in njegovim namestnikom v voditeljstvu deželnega zbora baron Alfaltern.

Poslancem v spodnje avstrijsko deželno zbornico je izvoljen profesor Suess z ogromno večino glasov. Zmagala so tedaj liberalna načela.

Zadnji čas govori se mnogo po raznih časopisih o snovanju novega jugoslovenskega kluba. Prva je to vest prinesla židovska „Neue Fr. Pr.“ in za njo drugi takozvani „liberalni“ časopisi. Ko se je minoli teden mudil v Trstu po opravkih dalmatinski deželni poslanec Biankini, prinesel je „Indipendente“ koj novopečeno novico, da je prišel sem pogovarjat se s tukajšnjimi slovanskimi prvaki o tem klubu. V ta klub naj bi stopili vsi južnoslovanski državnozborni poslanci, ki so sedaj v Hohenwartovem klubu. Program moral bi mu biti odločno naroden. Ljubljanski „Slovenec“ poroča iz zanesljivega vira, da je to le židovska raca.

Deželni namestnik na Češkem baron Kraus je bil na lastno prošnjo radi pešajočega zdravja od daljnega službovanja odpuščen. Na njegovo mesto je imenovan grof Fr. Thun-Hohenstein. „Hlas naroda“ piše: „Namestnik baron Kraus si je prizadeval z vsemi sredstvi biti pravičen obem narodnostim. Navzlic temu mu je bila nemška stranka jako nasprotna ter ga silno napadala. Zaupanje cesarjevo je sedaj poverjeno možu energičnemu in političnemu značajnežu, ki iz lastne skušnje natančno pozna žalostne odnošaje češkega prebivalstva.“ „Politik“ pa poroča, da novi namestnik ni popolnoma več češčini, pri vsem tem pa se bode držal, pri sedanjih glavnih prasnjih glede zgodovinskega prava in narodne ravnopravnosti, stališča češkega naroda. Slednjič mu priporoča to glasilo Staro-Čehov, da kolikor možno zajezí radikalne elemente. Mi menimo, da bode nov namestnik slabo zadel v tem svojem poslu. Narodni prepiri na Češkem bodo utihnoli

naravnem potem. Ako jih bode kdo zaželeval, trosil bode sam nemir in ostril duhove. Sicer pa se nemški časopisi nič kaj ugodno ne izražajo o novem namestniku.

Permanentni odbor za nov kazneni zakonik se snide koncem t. m. zopet na posvetovanje. Pretresovanje novega zakonika bode v prihodnjem zasedanju državnega zbora.

Avstrijski velaposlanski v Berlinu grof Szecheny bode neki nadomeščen po sedanjem generalu v Gradcu feldeajgmajstru grofu Schönfeldu. Njih Velič. cesar se je neki navzlic oporekanju ministra in Tisze izreklo za nadaljevanje Taaffejeve spravljive politike, kajti presv. cesar sam spoznava, da „prevladanje panslavizma (?) v avstrijskih pokrajinah je posledica nezmožnosti njenih uradnikov vzdržati narodno gibanje v pravem avstrijsko, dinastičnem tiru“. Tako trdi vsaj „Hann. Courier“.

V kratkem se bode vršila v Budapeštu važna sodna obravnava, ki preti postati pravi politični škandal. Zatožen je neki Kokan, pisarniški vodja pri trgovinskem ministerstvu, radi izneverjenja znatnih svot denarja. Kokan je sam izpovedal, da je od izneverjene svote sam porabil 25.000 gld., družih 15.000 gld. pa je porabil s privoljenjem svojih predstojnikov. Istotako je tudi vzel iz blagajne 2000 gl. za pogreb ministra Treforta.

V ministerstvih na Ogerskem se jako marljivo sestavlja proračun za leto 1890. Doseglo se bode v njem nekda ravnotežje. (?)

V Kijevu in Čarkovu je policija zaprla več dijakov, ki so bili v zvezi s tajnimi družtvi. —

Vnanje dežele.

Mej nemškimi krogi je nastala bojazen, da se ruski prestolonaslednik res pokaže v Pariz ter bode tam slovesno sprejet. Dohod je neki polu-uradno uže določen in v Parizu mu gotovo priredijo slovesen uradni sprejem. Simpatije francoskega naroda do Rusov so znane. Odnosači mej temi velevladstvi so, kakor je videti, najboljši in brez dvojbe bodo francoski sinovi z radostjo sprejeli severnega sokola. Razni časopisi opozarjajo uže na nedostojnost zveze ruskega monarhizma in francosko ljudovlado ter kvasiyo razne napačne nazore o svobodi na Ruskem primerjaje jo francosk. Tudi govoričijo o nekej zvezi, ki se ima osnovati mej tema državama in neizogibnej vojni ter mešajo v te stvari staro strašilo Bismarka, ki bode vedel s svojo „železno roko“ vse to odvrniti! Kaj si pač časnikarji ne izmislijo v „pasjih dnevih!“

Shod belgradskih radikalcev, ki se je obdrževal dne 5. t. m. glede izbranja in potrjenja kandidatov v prihodnjo skupščino, bil je dobro obiskan, kajti navzočih je bilo do 1000 oseb. Predsednikom je bil izvoljen Nikolaj Pašić. Na to je govoril Milanović o važnosti sedanjih volitev in o novemu načinu volitev po listah. Radikalci bodo ustanovili na Srbskem novo parlamentarično dobo. Zbor je potrdil stavljenе kandidate in se razšel brez nikacih neredov. — Kraljica Natalija slednjič vendar pride na Srbsko, dne 14. t. m. Kraljica pride kot zasebnica ter se nastani pri gospej Vučetić. Mesto jej pri vsem tem napravi slovesen sprejem. — Finančni minister srbski se je odpeljal v Pariz, da sklene z Comptoir d'Escompte novo drž. posojilo.

Brzjav iz Aten poroča, da je Salisbury priporočil Sultanu, da Krečanom stori nekatere koncesije. Turške čete so sprejemane na Kreti po ondašnjih kristijanih prijateljski in upa se, da se gibanje kmalu pomiri.

Na Francoskem vladajo zmirom iste homatije mej raznimi strankami. Boulanger je pisal predsedniku Tirardu tirjajoč, da se ga predstavi vojskinemu sodu ali pa pariškemu prizivnemu sodišču, da se

opraviči zatožeb, tedaj se bode koj povrnil na Francosko. To pismo smatrajo vsi kot slab izgovor Boulangerja, da opraviči svoje odoatnost iz Francoske. Ako bi se povrnil v domovino, koristil bi mnogo svojim somišljenikom, kojih kandidati so neznatni proti kandidatom bonapartistev in monarhistev. — Škof iz Seeza je odposlal pravosodnemu ministru pritožno pismo proti okrožnici, tičoči se mešanja duhovščine v volilne boje. Ta okrožnica žali duhovščino v njenem dostojanstvu in domoljubju. Duhovniki so francoski občani in zahtevajo svoja prava.

Na Angležkem delalci še vedno štrajkajo. Zadnja poročila sama sebi oporekajo. Dosedaj je uže kacic 200.000 delalcev brez dela. Burns, glava vsemu gibanju, se še vedno noče udati.

DOPISI.

Iz IV. okraja v okolici, 3. sept. Iz našega okraja imam poročati nekaj veselih vesti. Najprvo je pa vredno omeniti, da napravi v kratkem naša domača podružnica na Greti ali v Rojanu slovenski otroški vrt. Kakor čujemo, na Greti ni bilo mogoče vdobiti primernih prostorov in za to se bode napravil v Rojanu dotični otroški vrt, kar je tem boljše, kajti uprav iz Rojana zahaja dobro število otrok v laški vrt na Greto. Imam pa radi tega neko opomnjo do Rojančanov. „Podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti“ šteje mej svojimi udi tri ustanovnike, mej katerimi še nobenega iz Rojana. Ker je ta podružnica osnovana za ves IV. okraj, toraj za Greto, Barkovlje in Rojan, zato bi morali delovati vsi rodoljubi tega okraja skupno v prosep podružnice. Imenovana podružnica bi štela prav lahko vsaj deset ustanovnikov. Rodoljubi na delo tedaj! Ni zadosti, da nekateri le kriče o narodu, morajo se tudi pokazati narodnjake. Obžalovati je tudi, da nema imenovana podružnica nijednega uda pokrovitelja. V vsem IV. okraju bi se pač našel kdo, kateri bi mogel žrtvovati enkrat za vselej 100 gld. v korist domovine! — Upam da ne ostanejo moje besede brez uspeha, ter da se vpiše v kratkem času v podružnico vsaj še kak ustanovnik.

Minole dni je bil nek odb. namestnik pevskega družtva „Adrije“ iz Barkovelj mej družbo pevcev italijanskega (?) pevskega zbora na Greti. Gretarski italijanski peveci so rekli o tej priliki omenjenemu udu „Adrije“, da menijo, da so on in vsi udje „Adrije“ jezni na Gretarske ital. pevce. Imenovani ud „Adrije“, priprost barkovljanski mladenič, jim je odgovoril te posnemanja vredne besede: „Toliko se čutim uže olikanega, da vas ne sovražim radi tega, drugači pa je pela moja mati v slovenskem jeziku pri zibelki, najprvo me je slovenski govoriti naučila in radi tega pojem in bodem vedno pel tudi jaz slovenski!“

Omeniti mi je, da sta vodila letošnji semenj v Barkovljah dva odbornika družtva „Adrije“. Vsestransko se pripoznava, da se ni še nikoli nobeden somenj (šagra) v vsakem obziru tako dobro obnesel. Nikoli ni menda vihrala tako velika slovenska trobojnica na semuju na srednjem glavnem drugu kakor letos. Na plesišču pod milim nebom peli so peveci „Adrije“ narodne zборе tako, da so vdušili vsak tuji duh in posnemali so jih še drugi Barkovljani, kateri se navadno imenujejo „Italijane“.

Iz Sežanščine, 9. septembra. Naše veleslavno ces. kr. kmetijsko družtvo za Goriško zboruje v nedeljo 15. t. m. ob 11. uri predpoludne v kraškej metropoli v Sežani, z naslednjim dnevnim redom: 1. Predsedništvena poročila, 2. Poročilo o sedanjem stanju pogozdovanja Krasa; 3. Poročilo o razširjenju in razvoju Peronospore viticole (trtne strupene rose) v zadnjih

letih in ob vspehu proti njej porabljenih sredstvih; 4. Morebitni predlogi družtvenikov. — To je prav lep dnevni red, koji bode našim kmetovalcem jako dobro došel v teh zelo kritičnih časih glede splošnega in posebne vinskoga pridelka.

Prav ima slavno predsedništvo c. kr. kmet. družtva, da zboruje tudi izven Gorice, ker s tem se prebivalci — posebno Kraški, veliko lažje vdeležijo tako potrebnega pouka. Naše kmetijsko družtvo posluje za deželo v obče jako blagovoljno; da se mi Kraševci, jako malo zanimamo za prekornost to napravo, smo sami največ krivi. To krivico moramo v prvi vrsti sedaj ob nudenej nam priliki sami tudi popraviti: kako bi pa to storili?

To gotovo ni težko!

Družtveniki slavnoga ces. kr. kmet. družtva Goriškega plačujejo na leto 4 gl. družtvenine vsled pravil, kar se ne da na mah odpraviti. Ta družtvenina je pa za Kraševca, (ki je uže tako od vseh strani stiskan) nekoliko previsoka in za to si tudi nijeden rodoljub in družtvenik na Krasu ni upal izpodbujati k pristopu tega družtva. Ako bi slavno družtvo v poštev vzelo ponižno menenje družtvenika Kraševca, da bi se družtvenina c. kr. kmet. družtva Goriškega blagovolila znižati od 4 gl. na dva goldinarja, sem porok, da na Krasu imamo v kratkem času družtveno podružnico broječo najmanj 100 članov, to bi bilo gotovo slavnemu družtvu v obče na čast in Kraševcem posebne na korist. Družtvu bi bilo na čast, ker do sedaj nema na vsem Krasu 20 članov in Kraševcem pa na korist, ker „Gospodarski list“ bi lahko vzbujal veselje do racionalnega kmetijstva in pridnega gospodarstva. —

Te male besede menim, da bode slavno ces. kr. kmetijsko družtvo v prvi vrsti v poštev jemalo in v drugej vrsti sem prepričan, da Kraševci kot zavedni slovenski kmetovalci in gospodarji pridejo v nedeljo 15. t. m. v jako obilem številu počastiti sl. c. kr. kmet. družtvo, koje prvokrat zboruje na Kraških tleh v Sežani, ter ob enem se poklonit nj. ekse. prevzv. grofu Fr. Coroniniju, našemu deželnemu glavarju in predsedniku c. kr. kmetijskega družtva.

Do vidova v nedeljo!

Družtvenik.

Iz Brd. št. 70. „Edinosti“ priporoča v dopisu z „Vipavskega“ za deželni zbor dr. A. Gregoričiča. Tudi v Brdih vsak pravi narodnjak želi imenovanega gospoda videti na tem častnem mestu. Žal, da nekateri merodajni gospodje menda ne mislijo tako. Gosp. vit. Tonkli je bil uže lani namaknil svojega brata Nikolaja na svoje mesto; poslal ga je takorekoč v šolo, kjer se pa menda učencem ni posebno obnesel. Znani „amore fraterno“ se v vitezu tudi letos ni še toliko ohladil, da bi delal nepristranski, ker pravijo, da hoče tudi zdaj brata si spraviti med odbornike. Mi se ne štejemo med osobne nasprotnike dr. „Miklavža“, reči pa moramo vendar, da v deželnem odboru ga ne maramo. Kake zasluge pa ima g. Tonkli mlajši? Pač malo in le malih! Kjer je treba narodnega delavca, je moža redko videti. Ako gre v družbo, zaide najraje med — Lahe, — v pisarni pa odločnim narodnjakom sestavlja italijanska pisma! Glasovi za takega narodnjaka bi se ne dali opravičiti. Glede zmožnosti ne sega gospoda dr. A. Gregoričiču niti do pasa, glede delavnosti in rodoljubja pa ne najdemo niti primere nikjer. Po vsem Goriškem gre skoro le en glas, da Tonklija mlajšega niti v zboru ni treba, kamo li pa v odboru! Uverjeni smo torej, da se gospodje poslanci pri glasovanju ne bodo dali zavesti. Z glasovanjem za dr. Tonklija ml. delala bi se krivica ne le zasluženejši in vrednejši osebi, marveč stvari sami. Videant consules!

Narodni shod v Divači.

(Konec.)

Pri obedu vrstili so se govori in napitnice. Prvi je spregovoril starosta ljublj. „Sokola“ g. Hribar, spominjal se denašnje slavnosti ter se pohvalno izrazil o Nakelskem županstvu. Sprejem izletnikov od strani vrlih kraških rodoljubov nam priča o zavednosti Slovencev ob Adriji; trda so kraška tla, a trda in neomahljiva je zavednost v srcih tukajšnjega prebivalstva. Po napitnici kraškim rodoljubom zapoje zbor „Del. podp. družtva“. Tržaški in okoličanski Slovenci morajo biti silno borbo za svoj obstanek; na slabšem narodnem stališču od nas so pa ubogi korotanski Slovenci. Delovanje trž. Slovencev je pa res krepko nasproti vsem tujčevim silam, dokaz temu je denašnja slavnost, katere se je vdeležilo obilo tržaških in okoličanskih Slovencev. Slovenci smo v Trstu doma, in ni nas še podrla tujčeva sila. Nadalje se je govornik jako laskavo izrazil o navzočnem tako mnogobrojno zastopanim nežnem spolu iz Trsta, ter napil vrlim tržaškim Slovencem. (Gromoviti „živio“ in „slava“-klici.)

Na to vstane g. čna D. Gr. ter deklamuje prekrasno Gregoričičevo „Združeno Slovenijo“, ki je vzbudila občno veselje in navdušenost. Pevci „Del. podp. družtva“ so zapeli „Hrvaticam“. Starosta tržaškega Sokola, gosp. K. omenja velikih zaslug ljubljanskega Sokola za probudo našega naroda; pohvalno omenja slavnosti petindvajsetletnice ljublj. Sokola, ter imenuje ljublj. Sokola, „očeta slovenskih sokolskih družtev“. Govornik predobro pozna skupne sovražnike našega naroda, a slabši nasprotniki nego so „nemškutarji“, ne nahajajo se nikjer. Ljubljana je sedaj očiščena nemškutarstva, tam ukazujejo narodni naši možje in za vse to ima velikih zaslug uprav ljublj. Sokol! Mi Slovenci se oziramo sedaj na narodno središče — belo Ljubljano. Sokolska družtva se gotovo mnogo trudijo v probudo naroda; ljublj. Sokol bodi tržaškemu v vzgled; upanje je pa, da se i tržaški Sokol ojači ter da bode mogel uspešnejše delovati v korist naroda. Govornik je žel občno odobravanje.

Na to se oglasi inženir g. M. Živic, ter omenja naše mladine, na katero se zanašamo, da bode okrepila in ojačila naš narod v Trstu. Trst je bil in bo slovensko mesto, čeprav so naši odnosi v Trstu slabi; zmaga bode naša, krepko se moramo oprijeti našega življa, rodu in jezika, kojega se moramo zmirom posluževati! Pevci so zapeli „Slovenec sem“.

Č. g. prof. Mandić, nazdravi g. starosti ljubljanskega Sokola, ter se mu zahvaljuje na njega laskavem izražanju o tržaških družtvih. Govori hrvatski, koji jezik ume vsak omikan Slovenec. Omenja posebno neki članek o sokolstvu v prvem našem glasilu; on protestira proti onemu članku v katerem se trdi, da naši Sokoli le figurirajo pri raznih narodnih svečanostih; glejmo krepko delovanje praškega Sokola, kateri si je zadnji pridobil slave v Parizu! Nadalje omenja zadnjega narodnega razpora, razlike mej Staro- in Mladoslavenci, kar izvira zgolj od osebnosti! Kranjske brate vabi, da nam pomorejo, da se rešimo tujega jarma! Omenja vrlih Sokolcev, ki brez dvojbe oživljajo in hrabre naš narod ter napije skupnim našim rodoljubom.

Govoril je še g. starosta ljublj. Sokola, ter mej drugim povdarjal uspehov narodnega delovanja gosp. prof. Mandića, kateri je duša vsem narodnim družtvom v Trstu. Gromoviti „živio“ in „slava“-klici po dvorani; Sokoli pa so prijeli imenovanega slavljence ter ga trijumfalno nosili po dvorani, a pevci so zapeli „Slava mu!“ Bil je to res ganljiv prizor! Na tej časti se je gosp. Mandić iskreno zahvalil, ter omenjal v svojem daljšem govoru naših teženj in zadnjih uspehov na Kranjskem. Po končanem obedu podala so se vsa družtva,

na čelu teh zastave in veteranska godba proti Divaški jami. Pred jama so se razvrstili Sokoli, in g. Šeber je fotografiral to prekrasno skupino. Na to smo se podali v jama o katerej ne bodem tu natančnejše poročal, ker v to bi trebalo mnogo strani našega lista. Omeniti mi je le, da je bila jama razsvitljena z preko 1500 svečami, mnogimi magnezijevimi žicami in gorečimi baklami. Krasoto njeno in vtis, ki ga naredi to božje čudo na obiskovalca, so nepozabljivi. Občinstvo je v jami glasno prepevalo in hvalilo Stvarnika, koji daje našej domovini tako krasna naravina čuda. Po razgledu jame stopila so družtva in mnogobrojno občinstvo zopet v vrsto v prejšnjem redu ter korakala nazaj v Divačo. —

Ob 4. uri se je zbralo na travniku g. Divaškega župana brezštevilnega občinstva; peli so tu vsi navzoči pevski zbori in sicer: Škedenjski pevci, družtvo „Hajdrih“ iz Proseka, Razdrški pevci, pevci „Del. podp. družtva“ in dr. Zatem so telovadili Sokoli, največ pohvale so želi bratje Vernik in Šeber iz Ljubljane.

Pred odhodom smo se zbrali na vrtu g. Obersnela; vse dvorišče in vrt se je bliščalo umetelnih ognjev in lampijonov. Govorili so i tu nekateri gospodje in g. starosta ljublj. Sokola so vzdignili tržaški Sokoli in nosili med zbranim občinstvom.

Prehitro je prišel čas za odhod. Odšli so najprvo Ljubljanci in Notranjci med gromovitimi „na zdar“- „živio“- in „slava“-klici ter prižiganjem umetelnih ognjev. A tudi mi Tržačani smo stopili slednjič v žel. vozove ter se ločili od mesta, katero nam ostane dolgo dolgo v dobrem spominu. „X“.

Domače vesti.

Spomenik na gomili prerano umrlega pisatelja in rodoljuba g. Lovre Žvaba se odkrije, kakor smo uže poročali, v nedeljo dne 15. t. m. na pokopališču v Dutovljah. Iz Trsta se vdeleži več gospodov in čestilcev našega nepozabljivega urednika. Da se vedo ravnati oni, ki se hočejo vdeležiti tega izleta, javljamo jim danes, da se zberemo ob 1 uri popoldne v prostorih „Delalskega podpornega družtva“. Iz Trsta gremo peš po stari cesti na Opčine; tu se bodo naročili vozovi, na kojih se popeljemo v Dutovlje. Ker se bodo vdeležili izleta samo nekateri tržaški pevci uljudno prosimo blagorodne gospode učitelje na Krasu in od drugod, da se tudi zaradi petja nam pridružijo, da se dostojno skaže zadnja čast blagemu pokojniku. Svečanost se bode vršila po tem vsporodu: 1) Blagoslovljenje spomenika; 2. pesen „Blagor mu“; 3. Nagovor; 4. pesen „Molitev“.

Mi upamo, da se te nagrobne svečanosti v čast vrlému narodnjaku, pisatelju in neutrudnemu rodobudilcu vdeleži mnogo občinstva ne samo iz Trsta in Krasa, ampak tudi od daljnih krajev.

Slovenska šola pri sv. Jakobu. Vpisovanje v I. in II. razred, kakor tudi v otroški vrt pričelo je včeraj zjutraj od 9. do 11. ure; dne 16. t. m. bode začela pa šola. Sv. maša bode tega dne ob 9 uri.

Pri vpisovanju se zahteva: krstni list, šolsko naznanilo in spričevalo kozic. Naša šola more sprejeti le omenjeno število otrok, zaradi pomanjkanja prostora; zato se opozarjajo stariši naj za časa vpišejo svojo deco.

Ker želé nekateri odraseni možje in mladeniči, koji neso imeli v mladosti prilžnosti zahajati v šolo, naučiti se brati, pisati in računati, vabi voditeljstvo slovenske očete naj sami pripeljejo svoje otroke k vpisovanju, da se o tem še pogovore. Morda bi se dal vpeljati zimski tečaj za odrasence.

Želeti je, da pridejo vpisati svoje otročiče očetje sami.

V Rojanu se odpre kakor doznajemo še v tem letu „slovenski otroški vrt“. Našli so se uže dotični prostori v prav prijetnem kraju pred cerkvo in se sedaj skrbi, da se vdobi višje potrdilo. Mi opozarjamo uže sedaj ondašnje slovensko občinstvo na to veselo vest. Svoje dece naj ne vpisujejo brezmiselno in neumno v lahonski otroški vrt rudeče „Pro patrie“ na Greti, v kojem se slovenska деца zgolj kviri in odtujuje slovenskemu narodu, temveč naj počakajo, dokler se ustanovi tamkaj slovensko zabavišče. Ondašnjim rodoljubom pa stavljamo na srce, da se pri veselih prilikah spominjajo mile slovenske dece ter da nabirajo radovoljne doneske v ta blag namen. Vsak najmanjši dar v ta namen se bode sprejel hvaležnim srcem ter bode prinesel stoteren sad slovenskim starišem in njihovim otrokom.

Dopolnilna volitev za pazinsko mesto vršila se bode jutri. Mi na srce polagamo vrlim našim sorojakom, da skupno in enoglasno oddajo svoj glas za narodnega hrvatskega kandidata Šime Defara, načelnika v Tinjanu ter očitno pokažejo našim sovražnikom, da Istra ni laška zemlja, kakor bi jo oni radi razklicali. Složno tedaj volite za — Šime Defara!

Osnovni shod pevskega druž. „Zarja“. Nekateri rodoljubi v Rojanu namislili so zbrati v tem ovečjem predmestju vrlo mladino in stare pevce ter osnovati tamkaj pevsko družtvo. Minolo nedeljo se jih je zbralo večje število v gostilni pri g. Boletu na posvetovanje. Korist in potreba pevskih družtev je obče znana; važna so ta družtva osobito tu pri Trstu, kjer se nam je boriti proti vedno silnejšemu sovražniku našega jezika in naroda. Tu, v obližju Trsta in strastnih Lahonov, moramo pokazati kakšne smo barve in kakšen je naš značaj. Čim večja je nevarnost, tem večja je naša dolžnost, da se branimo, dokler je še čas. In uprav pevska družtva lahko največ pripomorejo, da se v narodu zavest in značajnost širi in krepi. Lepa pesen blaži srce in uspešno prešinja človeka ter ga navdušuje za blagost in značajnost. V svesti si tega in gotovi, da se tem potem najlažje doseže sloga in vzajemno delovanje, osnoval se je v Rojanu poseben odbor z namenom ustanoviti pravilno, po vladi potrjeno pevsko družtvo. Posvetovanje se je toraj vršilo minolo nedeljo, h kateremu je prišlo nenadano mnogo vdeležencev, domačih vrlih mladeničev in več gostov iz mesta. Sestavila so se in prebrala dotična pravila in odbral se je začasen odbor, čigar naloga je poskrbeti, da se pravila koj vladi predložé v potrdilo. Na to se sklicé občni zbor in se družtvo stalno osnuje.

Navdušenja za novo družtvo je mnogo. Krstili so ga „Zarja“ kojemu imenu in novemu družtvu je navzoči č. g. M. Mandić nazdravil ter domačince krepko opozarjal, naj bi se združili ter skupno in složno delovali v svoj prid in korist vsega naroda. Oglasili so se tudi drugi navzoči gospodje ter radostno pozdravljali novo „Zarjo“.

Udje zadnje pa, čeprav so še-le sedaj osnovali pevsko družtvo, uže izvežhani pevci od sprej, pevali so krasne slovanske zборе, koji so bili vsi burno odobrovani od prisotnih vdeležnikov. Glasovi udov tega sicer novega ali uže starega družtva so tako izborni in ubrani, da smo se kar čudili, da se dosedaj v Rojanu ni še mislilo na zakonit pevski zbor. Mej drugim so se pevale z veliko natančnostjo „Hrvaticam“, „Molitev“, „Frankopanka“, „Živila Hrvatska“, „Nočni stražar“ in četverospevi „V mraku“ in „Plovi, plovi“ slednjič pa „Morje Adrijansko“. Kakor smo se sami prepričali v nedeljo, zanimanja za to družtvo je mnogo. Tudi več mestnih Slovencev ga je obljubilo podpirati. Brez dvojbe bode se v tem okraju ustanovil močen in izboren pevski zbor, ki bode v čast Rojančanom samim in narodu sploh. Krepko tedaj naprej, vrla „Zarja“!

Za slovenski otroški vrt v Rojanu oziroma za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti se je nabralo v nedeljo zvečer mej udi rojanskega novoustanovljenega pevskega društva „Zarja“ in drugimi gosti zbranimi pri g. Bole-tu 3 gld. 65 kr. Srčna hvala!

Enketna komisija ali preiskovalno povjereništvo za preiskavo gospodarskih odnošajev isterskega Krasa, posebno za uredbo šumskih stvari v Podgradskem okraju sestane se, kakor čujemo, dne 18. t. m. v Podgradu ter bode najprej preiskala stanje šumske zadrage v tej občini, na to v Jelšanskej in Materjskej in kjer bodo potreba, prišla bode na lice mesta, da se osvedoči o stanju šum. Članovi te komisije so: presv. gospodje: vitez Guttenberg in Vilim vitez Jettmar, Ivan dr. Canciani, Slavoj Jenko, Gašper Kastelic, Seb. Pipp, dr. Laginja predsednik in za vsako zadrugo župan iste zadrage v stvareh, koje se nje tičejo.

Nekateri kraji Krasa jako žele te komisije ker se nadejajo, da bode učinila c. kr. vladi in zemljskemu odboru praktičnih vrlo koristnih predlogov za olahkočenje življenja prebivalstva najsiromašnejšega kraja naše Istre.

Mi to želimo od srca in se nadjamo, da se slavna vlada pripravno odzove opravičenim željam ljudstva!

Iz Divače nam piše naš naročnik, da ni res, da je divaško jamo našel g. Ivan Žiberna kakor smo poročali po „Slovenskem Narodu“. Votlina se ni sama pokazala temveč so jo našli in začetno delo izvršili nekateri delalci, koji še živé.

Srbska šola se otvori dne 13. t. m. z slovesno mašo v cerkvi sv. Spiridijona ob 10^{1/2} predp. v spomin ustanovitelja te šole Miletića.

Kozice se bodo stavile v šolskih poslopjih v mestu in v Rojanu 11. in 18. t. m. popoludne.

Natečaj. Pri zavarovalnici za bolne so razpisana štiri mesta za zdravnike za letno plačo gl. 750. Prošnje na magistrat.

Šolske ustanove. Razpisana je ustanova kanonika Jakoba Černe letnih gl. 150 za dijake ki so v sorodstvu z ranjkim, oziroma za slovenske dijake iz Tomaja, Opčin, Povirja, Sežane, Piščancev in sploh tržaške škofije. Prošnje do 16. oktobra pri tržaškem škofijstvu. — Razpisana je tudi jedna istrska ustanova letnih gl. 84 za dijake poreške škofije, ki se menijo posvetiti duhovskemu stanu. Prošnje do 15. oktobra pri škofijstvu v Poreču.

C. kr. Mornarica. V nedeljo se je vršil slovesen pogreb podadmirala barona Manfroni. Sprevod je šel iz pokojnikovega stanovanja na Bombelju na Ketnaro. Vdeležilo se ga je mnogo vojaških dostojanstevkov mej kojimi admiral barou Sterneck, dve stotniji c. kr. mornarice in popolna mornarična godba, ki je navlašč prišla ta dan iz Pulja. Pri morske svetilki v trž. luki je bila zasidrana c. kr. vojna ladija „Habsburg“ z 290 osebami moštva in 8 topovi ter je ob času spreveda streljala.

Vojaško. Povrnili se je v Trst domači braubovski batalijon iz vojaških vaj v Postojni.

Važen zapor. V soboto ste se pričekali dve ženski v ulici Belvedere. V svoj prepis ste vtikali tudi znano tatvino na pošti. Mimoidoč brzojavni uradnik je to slišal in koj naznil oblasti, ki je zaprla štiri osebe, koje so kakor se sluti, v zvezi z ono tatvino.

Čudna iznajdba. V ulici Nuova so našli v podstrešju zaprto v škatljici celo okostje majhnega otroka. Okostje se je preneslo v mrtvaško kapelo k sv. Justu.

Račun dohodkov in stroškov mestne uprave za leto 1888 je slednjič zagledal beli dan. Kakor navadno sklepa se s znatnimi primanjkljajem. Dobodkov je namreč bilo 3.498.940 gl. stroškov pa 3.577.725 gl. Primanjkljaja je tedaj samo 78.785 v tem ko ga bilo vlani gl. 99.642. Vsem

je predobro znano turško gospodarstvo mestnih očetov radi česar se tem primanjkljajem nikakor ne čudimo. V istini primanjkljaj ne znaša samo 78.785 gl. temveč najmanj 150—200.000 gl. Mestni dolg rase in rase, občani so z davki in pristojbinami preobloženi in zmirom bolj se pomikamo proti dobi, ko nam bode odvzeta prosta luka! Da je mej stroški mnogo brezpotrebni in dobro zasoljeni, da je takozvana „beneficenza“ tudi lani požrla ogromno svoto 43.000 gl., o kojih natančnega računa mestno starešinstvo ne more in ne sme dati, to je brezdvoybeno. Ljudstvo pač menda spozna slednjič volkove ki mu tržejo meso raz života in v prihodnjih vilitvah jim kakor gre posveti.

Dirke minolo nedeljo v Rojanu so bile slabo obiskane. Sploh ni bilo za vse dirke nikacega zanimanja. Bile so menda zadnje za več let. Eno prihodnjih nedelj so bodo poskusili nekateri laški kolesarji na biciklih.

Denašnji številki priložena je brošurica lekarja Trnkoczya iz Ljubljane.

V Antverpi na Belgijskem se je razletelo skladišče patronov in smodnika tovarne za izdelovanje patronov pri pristanišču. Vnelo se v delalnici kjer so se ločevali stari patroni, kojih je bilo do 50 milijonov. Mrtvih je kacij 150 oseb in ranjenih 80 ponajveč delalcev; vnelo se je na to tudi neko skladišče petroleja; goreča površina znaša dober hektar in zubelj soza do 200 metrov visoko v zrak. Vžgalo se je kacij 60.000 sodov petroleja.

Udomačene lastovke. Necemu Francozu imenom Desbouvrie v Roubaix-u se je posrečilo udomačiti lastovke ter jih obdržati tudi érez zimo v Evropi. Sedaj mislijo, kako bi jih tako izvezbali, da bi jim služile lahko v vojski kakor dandanes golobi.

Bratje „Sokoli“!
Vabljeni ste, da se snidete v četvrtak ob 8^{1/2} uri zvečer v telovadnici, da se pogovorimo o prihodnjem izletu.
Na zdar!
ODBOR.

MLADENIČ,
17 let star, dovršil I. gimnazijo, previden z dobrimi šolskimi spričevali, želi stopiti kot učencev in prodajalnice na deželi ali v mestu. — Več se zve pri upravnistvu 1—3 „Edinosti“.

Dunajska bors

10. septembra

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	—	gld. 83 40
„	„	„	84 40
Zlata renta	—	—	109 80
5% avstrijska renta	—	—	99 45
Delnice narodne banke	—	—	907.—
Kreditne delnice	—	—	303 50
London 10 lir sterlin	—	—	113 75
Francoski napoleonori	—	—	9 47
C. kr cekini	—	—	5,63
Nemške marke	—	—	88 25

NAZNANILO.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da izvršuje vsakovratne možke obleke po najnižji ceni.

ANTON JERIC
krojač. 2—5
V ulici Farneto številka 18. I. nadstropje.

Čast nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mjestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisanimi strojevi providjenu, **JEDINU SLAVENSKU**

TISKARU
U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetiloe, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, račištne, punomoći, cjenike, jestvenike, svakovratne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.
Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladišču) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj aliodeće knjige:
Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih škol in gospodarjev v pouk a ena prijé 50 nvé.
sada 40 tvrdo vezana . . . n. 60
Sodnijski obrasci sastavlil B. Trnovec . . . n. 20
Vilim Tel, prevod Cegnara . . . n. 40
Ljudmila prevod J. Lebana . . . n. 20
Filip prevod Križmana . . . n. 20
Antigona prevod Križmana . . . n. 20
Trst in okolica od Sile . . . n. 30
Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin . . . n. 20
Istra pjesma . . . A. K. . . n. 20
Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicih zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskalice i drugog, molimo naznačiti t o č e n o naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se
Tiskara Dolenc
Via Carintia br. 28 u Trstu.

Riunione Adriatica di Sicurtà
v Trstu.
Zavaruje proti požarom, provozu po su-nem, rekah in morju, proti toči, na živenje v svih kombinacijah
Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883
Glavnica društva . . . gld. 3.300.000—
Rezervni fond od dobičkov . . . 536.622 02
Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje . . . 150.000—
Rezervni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov . . . 161.500—
Premijna rezerva vseh oddelkov . . . 7.342.780 36
Rezerva za škode . . . 267.601—
24—17
V portfelju:
Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih . . . 16.954.118 57
Skupni znesek v: h škod plačanih od l. 1838 do 1883 gld 114.949.847 05
Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši.)

La Filiale della Banca Union
TRIESTE
s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando
PER BANCONOTE: PER NAPOLEONI:
3% c. preav di 5 g ni . . . 2 1/2 % c. preav di 20 g ni
3 1/2 % „ „ „ 12 „ . . . 3 „ „ „ „ 40 „
3 1/2 % „ „ 4 mesi fisso . . . 3 1/2 % „ „ „ 3 mesi
3 1/2 % „ „ 6 „ „ . . . 3 1/2 % „ „ „ 6 „
3 1/2 % „ „ 8 „ „ . . . 3 1/2 % „ „ „ 6 „

Sulle lettere di versamento in circolazione andrà in vigore il nuovo tasso d'interesse a datore dal 13 e 20 Marzo a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 1/2 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposto libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) Sincarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/2 % di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2 % e 5 % della Banca Commerciale Unghe-rese di Pest e le lettere di pegno 4 % dell' i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 17—24
Trieste, 8 Marzo 1888.

KMETOVALEC.
Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.
Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.
Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.
„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.
Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na 1/2 strani 8 gld., na 1/4 strani 5 gld. in na 1/8 strani 3 gld. Pri većih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskoga sprejemata le Maassenstein & Vogler na Dunaji (Wien, I., Wallfischgasse Nr. 10).
Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 5.
Z l. 1889. nastopil je „KMETOVALEC“ VI. letnik. „KMETOVALEC“ je edin večji gospodarski list in ob enem najcenejši, zato ni čuda, ako je med najbolj razširjenimi slovenskimi listi. V l. 1888. prinesel je „KMETOVALEC“ na 212 straneh velike oblike 80 večih in 105 manjših gospodarskih in sicer pojedel-skih, živinarskih, vinarskih in gozdarskih člankov, nad 135 splošno zanimivih odgovorov na gospodarska vprašanja, katera so stavili naročniki uredništvu, blizu 175 gospodarskih novic itd. To berilo razjasnjevalo je 50 podob. „VRTNAR“ je poseben vrtnarski strokovni list, katerega dobivajo naročniki „KMETOVALCA“ zastoj. „VRTNAR“ je prinesel l. 1888. na 96 straneh velike osmerke 85 večih in 78 manjših sadjarskih in vrtnarskih člankov ter blizu 70 podob. — Berilo v „KMETOVALCU“ in „VRTNARJU“ je dandanes za naprednega kmetovalca tako važno, da ne sme biti slovenskega gospodarja brez teh koristnih listov. — „KMETOVALEC“ s prilogo „VRTNAR“ stoji na leto 2 gld., učitelji plačajo pa le polovico. Udje c. kr. kmetijske družbe dobivajo „KMETOVALCA“ zastoj. Naročila sprejemata c. kr. kmetijska družba v Ljubljani, v Salendrovih ulicah št. 5. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobijo vse izšle številke.
12—10